

Finansutskottets yttrande

1984/85:6 y

över proposition 1984/85:133 om skärpningar av statistiksekretessen

Till konstitutionsutskottet

Konstitutionsutskottet har den 28 mars 1985 beslutat bereda finansutskottet tillfälle att avge yttrande över proposition 1984/85:133 om skärpningar av statistiksekretessen jämte de med anledning av propositionen väckta motionerna 1984/85:2988 av Karin Ahrland (fp), 1984/85:2989 av Anders Björck m. fl. (m) och 1984/85:2990 av Göthe Knutson (m).

Finansutskottet tar i detta yttrande upp propositionens förslag utifrån statistikproduktionens behov och önskemål.

I likhet med statistikutredningen och vad som anförs i propositionen anser utskottet det viktigt att skilja på uppgifter insamlade för *statistik och forskning* å ena sidan och uppgifter som registreras för *administrativa ändamål* å den andra. I den statistiska verksamheten saknar den enskilda uppgiften som sådan intresse. Avsikten med statistiken är att belysa det samlade resultatet, aldrig den enskilda personens förhållanden. Därför kan inte den statistiska redovisningen i sig röja uppgifter om enskilda individer på ett sätt som innebär ett hot mot den personliga integriteten.

Det är viktigt att se till att de uppgifter som insamlats för statistikändamål inte kan komma till annan användning t. ex. för *administrativ verksamhet*. I annat fall kan tilltron till de uppgiftsinsamlade myndigheterna allvarligt komma att rubbas. Det skulle kunna minska individernas intresse att lämna uppgifter och därigenom skulle samhällets behov av fullgod statistisk information inte kunna tillgodoses.

I samband med riksdagens behandling av propositionen om folk- och bostadsräkningen 1985 (FoB 85) (FiU 1983/84:35) anfördes från flera håll att sekretess- och integritetsfrågorna inte var tillfredsställande lösta. I några motioner angavs detta som skäl för att avslå förslaget om FoB 85. Såväl finansutskottet som konstitutionsutskottet (KU 1983/84:3 y) framhöll att det är synnerligen angeläget att integritetsaspekterna blir tillbörligen beaktade i samband med inrättande av dataregister. Syftet med det nu framlagda förslaget är att stärka integritets- och sekretesskyddet för den enskilde i samband med statistikverksamheten.

Utskottet tillstyrker därför från sina utgångspunkter förslagen i propositionen som innebär att inte ens efter en intresseavvägning enligt den s. k. generalklausulen i sekretesslagen skall statistiksekretessen kunna brytas. Inte heller skall uppgifter som skyddas av statistiksekretessen få lämnas till domstol, polis, åklagare m. fl. annat än när det gäller misstankar om brott med ett minimistraff på två års fängelse. Detta leder till att uppgifter som

används för statistiska ändamål får ett ökat sekretessskydd.

Det är en viktig uppgift för statistikproducenter att informera om skillnaden mellan uppgifter insamlade för statistiska ändamål och uppgifter registrerade för administrativa ändamål. Utskottet framhöll redan vid behandlingen av propositionen om FoB 85 (FiU 1983/84:35) att det är viktigt att allmänheten informeras bl. a. om statistiksekretessen och de åtgärder som vidtas för att skydda statistiska uppgifter.

Av vad utskottet nu anfört framgår att utskottet inte delar den uppfattning som framförs i motion 2990 att skärpningar av statistiksekretessen inte är motiverade.

I motion 2988 begärs att skyddsregler motsvarande dem som föreslås för SCB:s statistikverksamhet införs i de särskilda regeringsföreskrifter som reglerar SCB:s administrativa verksamhet. Utskottet vill med anledning härav framhålla att det huvudsakliga innehållet i och föreskrifterna för dessa register har redovisats för riksdagen i samband med att de infördes. Att nu låta dessa register i sin helhet omfattas av den allmänna statistiksekretessen skulle omöjliggöra deras nuvarande användning att förse olika intressenter t. ex. massmedia med allmän information.

I motion 2989 anförs att det hos medborgarna finns en utbredd oro över den omfattande insamling av skiftande uppgifter som pågår i samhället. Själva förekomsten av stora informationsregister om medborgarna upplevs som ett integritetshot. Det finns därför enligt motionärerna starka skäl som talar för en allmän begränsning av uppgiftslämnandet.

Utskottet har förståelse för de synpunkter som framförs i motionen. Självfallet bör en utgångspunkt för alla uppgiftsinsamlade myndigheter vara att så långt möjligt begränsa uppgiftslämnandet. En noggrann prövning bör göras i varje fall av vilka uppgifter som behöver samlas in. Även om uppgifterna omfattas av ett tillfredsällande sekretessskydd får detta inte utgöra skäl för en ökad insamling av uppgifter. Samhällets behov av fullgod statistisk information måste enligt utskottets mening vägas mot kostnaderna för att tillgodose detta behov. Det är därvid viktigt att samhällets totala kostnader beaktas, dvs. inte endast kostnaderna för insamling, bearbetning och presentation av uppgifter utan också för uppgiftslämnarnas arbete med att ta fram och redovisa uppgifterna.

Stockholm den 23 april 1985

På finansutskottets vägnar

ARNE GADD

Närvarande: Arne Gadd (s), Björn Molin (fp), Paul Jansson (s), Nils Åsling (c), Per-Axel Nilsson (s), Rune Rydén (m), Christer Nilsson (s), Filip Fridolfsson (m), Torsten Karlsson (s), Bo Södersten (s), Hugo Hegeland (m), Carl-Henrik Hermansson (vpk), Gunnar Nilsson i Eslöv (s), Margit Gennser (m) och Karl-Anders Petersson (c).